

EELNÕU

KINNITATUD

siseministri

.....2023 käskkirjaga nr ...

Piirhalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 2.3 „Koolituse ja koostöö kaudu
ühise viisapoliitika toetamine“ elluviimiseks toetuse andmine

Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood

01.01.2024–31.12.2029

Elluviija

Välisministeerium (*VäM*)

Korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus

Siseministeerium (edaspidi *SiM*)

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

SISEMINISTEERIUM

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*)¹ § 10 lõigete 2 ja 4 alusel.

1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse siseministri 12. detsembri 2022 .a käskkirjaga nr 1-3/96 kinnitatud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu 2021–2027 (edaspidi *BMVI*) rahastamiskava meetme nr 2.3 „Koolituse ja koostöö kaudu ühise viisapoliitika toetamine“ tulemuste saavutamiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

1.1. Seosed BMVI ja Eesti riigi eesmärkidega

1.1.1. Toetuse andmise tingimused (edaspidi *TAT*) on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1148² (edaspidi *BMVI määrus*) artikli 3 punktis 1 toodud BMVI poliitikaeesmärgiga „Tagada tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, aidates seeläbi tagada liidus kõrgetasemelise sisejulgeoleku, samal ajal kaitstes inimeste vaba liikumist liidu piires, ning järgides täielikult asjaomast liidu *acquis*’d ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on“ ning BMVI määruse artikli 3 punktis 2 b) toodud erieesmärgiga „Toetada ühist viisapoliitikat, et tagada ühtlustatud lähenemisviisi viisade väljastamisele ja hõlbustada õiguspärast reisimist, aidates samal ajal ennetada rände- ja julgeolekuriske“.

1.1.2. Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“³ eesmärk on kasvatada ja toetada meie inimeste heaolu nii, et Eesti oleks ka kahekümne aasta pärast parim paik elamiseks ja töötamiseks. TATi tegevused on seotud strateegia „Eesti 2035“ riigivalitsemise sihtidega, aidates kaasa riigi sujuva toimimise ning riigi julgeoleku ja turvalisuse parandamise eesmärkide täitmisele. Strateegia üheks sihiks on, et võimu teostatakse avalikes huvides ausalt ja läbipaistvalt, järgides õigusriigi põhimõtteid ning tagades inimeste põhiõigused ja vabadused. Eesti on valvatud ja kaitstud. TATi tegevused panustavad „Eesti 2035“ mõõdikutesse: „Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osakaal“, „Usaldus riigi institutsioonide vastu“, „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“ ja „Ligipääsetavuse mõõdik“. Projektide elluviija vastutab, et projektide tegevused aitavad lahendada „Eesti 2035“ toodud arenguvajadusi.

1.1.3. TAT panustab „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“⁴ programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetme 3 „Kindel sisejulgeolek“ tegevuse 4.1. „Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine“ võimekuse „Rändepoliitika tõhus ja kliendikeskne elluviimine“ eesmärgi saavutamisse ning on kooskõlas Vabariigi Valitsuse Välispoliitika Arengukava 2030⁵ programmiga.

1.1.4. TATi ettevalmistamisel on arvesse võetud BMVI kasutamiseks tehtud Euroopa Komisjoni soovitusi Eestile.

¹ [ÜSS2021_2027](#)

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu. – [ELT L 251, 15.7.2021, lk 48–93](#).

³ „Eesti 2035“

⁴ „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“

⁵ „Vabariigi Valitsuse Välispoliitika Arengukava 2030“

2. Toetatavad projektid

2.1. Meetmest toetatakse projekte, mis:

- aitavad kaasa BMVI poliitikaeesmärgi ning erieesmärgi b) täitmisesse;
- panustavad punktis 1.1.2 nimetatud Eesti 2035 sihtidesse ja mõõdikutesse;
- on kooskõlas BMVI seirekomitee kinnitatud üldiste valikukriteeriumidega, sh on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 (edaspidi *ELi ühissätete määrus*)⁶ artiklis 9 sätestatud horisontaalseid põhimõtteid ning lähtuvad põhiõiguste hartast ning arvestavad võrdsete võimaluste põhimõttega sh välditakse diskrimineerimist ja tagatakse ligipääsetavus;
- on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁷ artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 nimetatud keskkonnaeesmärgile;
- on vastavuses BMVI rakenduskava horisontaalsete tingimustega.

2.2. TATi laiem sihtrühm on kolmandate viisanõudega riikide kodanikud, kelle jaoks muudab ühtlustatud viisade väljastamine menetlusprotsessi lihtsamaks, kliendisõbralikumaks ning hõlbustab seaduslikku reisimist.

2.3. TATi projekti mõju ja ulatus on üleriigiline.

2.4. TATi eesmärgid saavutatakse järgnevate toetatavate projektide elluviimise tulemusel

2.4.1. „VIISAMENETLEJATE KOOLITUSED“ (sekkumisliik 001 Viisataotluste menetlemise parandamine):

2.4.1.1. *Projekti eesmärk ja sisu*: Schengeni viisade menetlejate koolitamine ja stažeerimisprogramm, Schengeni hindamiseks riiklike ekspertide ettevalmistamine, et tagada menetlejate pädevus ning viisaeeskirja ja VISi määruse ühetaoline rakendamine. Projekti käigus korraldatakse vähemalt viis erinevas vormis koolitust.

2.4.1.2. *Projekti abikõlblikkuse periood*: 01.01.2024–31.12.2029

2.4.1.3. *Projekti elluviija*: VäM

2.4.1.4. *Projekti sihtrühm*: viisamenetlusega seotud isikud, sh VäMi, PPA ja KAPO teenistujad

2.4.2. „KONSULAARKOOSTÖÖ“ (sekkumisliik 004 Konsulaarkoostöö):

2.4.2.1. *Projekti eesmärk ja sisu*: Liikmesriikide ühisauditid väliste teenuseosutajate viisakeskustesse ja õppekäigud Eestit viisade väljastamisel esindavate liikmesriikide esindustesse. Eesmärgiks erinevate koostöövormide arendamine, et vahetada teadmisi ja parimaid praktikaid ning seeläbi tagada viisaeeskirja ja VIS määruse ühetaoline rakendamine.

2.4.2.2. *Projekti abikõlblikkuse periood*: 01.01.2024–31.12.2029

2.4.2.3. *Projekti elluviija*: VäM

2.4.2.4. *Projekti sihtrühm*: viisamenetlusega seotud isikud

3. Riigiabi

Antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid - [ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706](#).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 – [ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43](#).

4. Eelarve ja tulemused⁸

- 4.1. TATi eelarve on 680 000 eurot (koos käibemaksuga). Eelarve koosneb BMVI toetusest (75%) ja riiklikust kaasfinantseeringust (25%). Omafinantseeringut ei ole ette nähtud.
- 4.2. Punktis 2 nimetatud projektide tulemusena toetab Eesti Euroopa ühist viisapoliitikat, tagades ühetaolise viisamenetluse kõikides viisapid väljastavates esindustes ja hõlbustades õiguspärast reisimist, aidates samal ajal ennetada rände- ja julgeolekuriske. Viisataotluste menetlemisel on kõigil konsulaarametnikel ühtne arusaam õigusaktidest ning muudatustest viisaregistris, et oleks tagatud korrektne ja efektiivne viisamenetlus, sh on suurenenud teadmised haavatavate gruppide õiguste kaitses. Teadmised ja kogemused koostööst välise teenuseosutajaga ja nende tegevuse auditeerimise oskused paranevad.
- 4.3. Eelarve jagunemine ning projekti seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad on toodud allolevas tabelis. Kõikide näitajate algtase on 0.

⁸ Näitajad kõik kokku moodustavadki tulemused.

Tegevus	Tegevuse eelarve, sh kaudsete kulude määr	Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2024	Sihttase 2029	Selgitav teave
Viisamenetlejate koolitused	550 000, sh kaudsed kulud 0,5 %.	BMVI O.2.2 Toetatud osalejate arv	arv	60	70	<p>O.2.2: Osaleja on integreeritud piirihalduse elluviimisse panustav füüsiline isik, kes saab projekti tegevustest otsest kasu, ilma et ta vastutaks tegevuste algatamise või elluviimise eest. Selle mõõdiku all ei loeta projektijuhte, raamatupidajaid jm administratiivülesandeid täitvaid isikuid.</p> <p>Osalejate toetus hõlmab, kuid ei piirdu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • töötasu saaja, • lähetusel käija, • koolitusel osaleja. <p>Toetus tähendab igasugust toetust osalejatele, mida muud näitajad ei hõlma.</p> <p>Tegevuse alguses kannab tegevuse korraldaja osalejate andmed sündmuste infosüsteemi. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses.</p>

		BMVI O.2.2.1 Toetatud osalejate arv, millest omakorda koolitustegevuses osalejate arv	arv	Ei kohaldu	20	O.2.2.1: Korraldaja kannab koolituste alguses osalejate info sündmuste infosüsteemi. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info. Kui sama isik osaleb sama projekti raames mitmel koolitusel, raporteeritakse ta ühe isikuna.
		BMVI R.1.19 Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolitust, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust.	arv	Ei kohaldu		R.2.12: <ul style="list-style-type: none"> • Elluviija küsib kolm kuud pärast iga koolituse lõppu koolituse lõpetanutelt tagasiside (kas on kasutanud saadud teadmisi ja oskusi?). • Projekti lõpus arvutab iga osaleja tagasiside alusel osaleja üldtulemuse: <ol style="list-style-type: none"> a) kui üle 50% juhtudel on selle osaleja vastus jaatav, arvestatakse, et osaleja on kasutanud saadud oskusi; b) kui üldtulemus on 50 „jah“ /50 „ei“ (nt kaks positiivset ja kaks negatiivset vastust), läheb arvesse registreeritud viimane tulemus; c) kui üle 50% juhtudel on osaleja vastus eitav, osalejat selle mõõdiku all ei raporteerita.
Konsulaarkoostöö	130 000, sh kaudsed kulud 0,5 %.	O.2.2 Toetatud osalejate arv	arv	10	20	O.2.2 Osaleja on integreeritud piirihalduse elluviimisse panustav füüsiline isik, kes saab projekti tegevustest otsest kasu, ilma et ta

						<p>vastutaks tegevuste algatamise või elluviimise eest. Selle mõõdiku all ei loeta projektijuhte, raamatupidajaid jm administratiivülesandeid täitvaid isikuid.</p> <p>Osalejate toetus hõlmab, kuid ei piirdu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • töötasu saaja, • lähetusel käija, • koolitusel osaleja. <p>Toetus tähendab igasugust toetust osalejatele, mida muud näitajad ei hõlma.</p> <p>Tegevuse alguses kannab tegevuse korraldaja osalejate andmed sündmuste infosüsteemi. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses.</p>
		R.2.11 Liikmesriikide vahel viisataotluste menetlemisel alustatud/tõhustatud koostöövormide arv	arv	Ei kohaldu	7	<p>Koostöövorm on nt ühine viisakeskus, konsulaarkoostöö mehhanism, ühiste konsulaaruumide jagamine. Koostöös peab osalema partner vähemalt veel ühest liikmesriigist.</p> <p>Selle näitaja all raporteeritakse ühisauditite ja viisamenetluspraktika projektide koostöövormid tegevusele järgneva perioodi aruandes.</p>

						Koostöövormi raporteeritakse ühe korra projekti jooksul. Koostöövormis osalejad raporteeritakse osalejatega seotud näitajate all.
KOKKU	680 000					

5. Korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus

5.1. Korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesandeid täidab SiM. Ülesandeid ei delegeerita.

5.2. SiM sisestab elluviija edastatud teabe alusel käesolevas TATis sätestatud projektide info struktuuritoetuste registrisse ja avab projekti.

6. Kulude abikõlblikkus

6.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*)⁹ §-dest 15–17 ja 21.

6.2. Otsesed kulud

6.2.1. Abikõlblikud otsesed kulud on tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, muu hulgas:

6.2.2. personalikulu (sh projekti juhtimisega seotud tööjõukulu). Projekti juhtimisega seotud tööjõukulu võib moodustada kuni 10% projekti eelarvest;

6.2.3. avalikustamiskulu (sh vajalike märgistuste kulu, toitlustuskulu, ruumi ja seadmete rent, ligipääsetavuse tagamisega seotud kulu avalikustamise ürituste korraldamiseks);

6.2.4. koolituskulu (sh ruumirent, koolitusmaterjalid, koolitajate tasu, toitlustus, erisoodustuse maksud, ligipääsetavuse tagamisega seotud kulu);

6.2.5. lähetuskulu (sh transport, majutus, reisikindlustus, päevaraha);

6.3. Kaudsed kulud

6.3.1. TATi alusel jagatava toetuse puhul hüvitatakse kaudseid kulusid ainult ühtse määra alusel, mis on kuni 7% tegevuste abikõlblikest otsestest kuludest. Iga projekti täpne kaudsete kulude määr sätestatakse punktis 4.3;

6.3.2. Kaudseid kulusid ei pea tõendama.

6.3.3. Mitteabikõlblikud on ühendmääruse § 17 sätestatud kulud.

7. Toetuse maksmise tingimused ja kord

7.1. Toetust makstakse vastavalt ühendmääruse §-des 24 ja 26 sätestatud tingimustele.

7.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja see on tasutud. Kaudseid kulusid hüvitatakse punkti 6.4 kohaselt.

7.3. Enne esimese makse saamist peab elluviija esitama SiMile:

7.3.1. väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja nende tasumist eristatakse raamatupidamises muudest projekti elluviija kuludest;

7.3.2. asutuse riigihangete korra või selle asutuse riigihangete korra, kes elluviija nimel hankeid korraldab;

7.3.3. edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.

7.3.4. Punktides 7.3.1–7.3.3 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui elluviija on varem SiMi välisvahendite osakonnale nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne projekti rakendamist muudetud. Elluviija esitab SiMile sellekohase kirjaliku kinnituse.

⁹ Ühendmäärus

- 7.4. Elluviija esitab SiMile e-toetuse keskkonna kaudu maksetaotluse vähemalt kord poolaastas, kuid mitte tihedamini kui kord kvartalis projekti abikõlblikkuse perioodi algusajast arvates. Kui poolaastas makseid ei ole toimud, maksetaotlust ei esitata.
- 7.5. Makse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates. Kui makse tõendamise aluseks olevates dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib SiM pikendada nimetatud tähtaega puuduste kõrvaldamise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teavitades sellest elluviiijat.
- 7.6. SiMi õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33. SiM võib toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide tõendamise menetluse osaliselt või täielikult peatada või peatada edasiste maksete menetlemise, kui maksetaotluse esitamisele eelnevad toetuse kasutamise ga seotud kohustused on täitmata, sh aruanne esitamata ning SiMi poolt kinnitamata ja kui kulude kontrollimise valimisse kuuluvad tõendavad dokumendid on esitamata.
- 7.7. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast tingimuste ja kohustuste täitmist ning SiMi kontrollitud lõpparuande kinnitamist.

8. Elluviija õigused ja kohustused

- 8.1. Elluviijale kohalduvad kõik ÜSS2021_2027 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused.
- 8.2. Elluviija peab tagama, et lisaks TATis sätestatud kohustustele oleks täidetud ka ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustused, sh ostumenetluse läbiviimise nõuete järgimine.
- 8.3. Ühtlasi on elluviija kohustatud:
- 8.3.1. esitama SiMile 15 tööpäeva jooksul TATi kinnitamisest SiMi väljatöötatud vormidel:
- 8.3.1.1. projekti kirjelduse;
- 8.3.1.2. projekti eelarve jagunemise alategevuste ja aastate kaupa. Elluviijal on õigus muuta tegevuskava ja eelarveridade vahelist jaotust kuni kaks korda aastas (taotlus esitada SiMile 15. jaanuariks ja/või 15. juuniks). Tegevuskava ja eelarve muutmist ei ole vaja taotleda järgmistel juhtudel:
- eelarverida suureneb vähem kui 15% kinnitatud eelarvereale plaanitud summast;
 - eelarvereale planeeritud summa jaotus muutub aastate lõikes;
 - täpsustub detailne kirjeldus.
- 8.3.2. rakendama projekti vastavalt kinnitatud tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;
- 8.3.3. esitama TATi kinnitamisest alates projekti maksete prognoosi iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks SiMi väljatöötatud vormil;
- 8.3.4. teavitama SiMi ürituse (sh koolituse, seminari, õppevisiidi jms) toimumisest e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt 14 päeva enne ürituse toimumist
- 8.3.5. säilitatama dokumente vastavalt ÜSS2021 2027 §18 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 82 lõikele 1 viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates, välja arvatud juhul, kui riigiabi reeglitest tuleneb teisiti;
- 8.3.6. teavitama SiMi, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;
- 8.3.7. koguma ja töötleva andmeid seirearuande jaoks, sh andmeid projektides osalenud isikute kohta kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning tagama korrektsete andmete

olemasolu e-toetuse keskkonnas hiljemalt osalejate kuludega seotud maksetaotluse esitamise ajaks.

8.3.8. andma igakülgse sisulise panuse seiresse, kontrolli, auditisse või hindamisse.

8.3.9. viivitamatult teavitama SiMi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis:

8.3.9.1. asjaoludest, mis takistavad täitmast elluviija ülesandeid;

8.3.9.2. TATi muutmise vajalikkusest;

8.3.9.3. projekti elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist;

9. Aruandlus

9.1. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuaruande SiMi väljatöötatud vormil e-toetuse keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks vastavalt 31. detsembri ja 31. mai seisuga projekti abikõlblikkuse perioodi algusajast arvates. Kui projekti alguse ja esimese vahearuaruande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuaruande järgmiseks tähtpäevaks.

9.2. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuse keskkonna kaudu 45 päeva jooksul alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuande esitada 45 kalendripäeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates.

9.3. Juhul, kui vahearuaruande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuande.

9.4. Projekti vahe- ja lõpparuandes (edaspidi *projekti aruanne*) kajastatakse info vastavalt e-toetuse keskkonna aruande andmeväljades nõutule. Lõpparuandes kirjeldab projekti elluviija „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi.

9.5. Kui keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab projekti aruande tähtaegset esitamist, loetakse aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.

9.6. SiM kontrollib üldjuhul 15 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas aruanne annab ülevaate tehtud tegevustest ning on nõuetekohaselt täidetud.

9.7. Kui aruandes puudusi ei esine, kinnitab SiM aruande.

9.8. Aruandes puuduste esinemise korral annab SiM elluviijale vähemalt kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning SiM kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

9.9. Projektides, kus koolitused toimuvad vähem kui kolm kuud enne projekti lõppu, esitab elluviija e-toetuse keskkonnas järeларуande.

9.10. SiMil on õigus küsida tegevuse elluviijalt lisainfot projekti tegevuse käigu ja tulemuste kohta.

10. TAT muutmine

10.1. SiMil on õigus muuta toetuse andmise tingimuste käskkirja enda või elluviija algatusel.

- 10.2. Kui ilmneb vajadus projekti tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid või abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab elluviiija SiMiile põhjendatud taotluse (edaspidi *TATi muutmise taotlus*).
- 10.3. SiM vaatab TATi muutmise taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest ja annab hinnangu TATi muutmise taotluse kohta.
- 10.4. Puuduste esinemise korral annab SiM elluviiijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. TATi muutmise taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.
- 10.5. Elluviiijal on võimalik TATi muutmist taotleda üks kord kuue kuu jooksul. SiMi eelneval nõusolekul on lubatud TAT muutmist taotleda sagedamini.
- 10.6. SiM võib TATi muuta, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TATi edukaks elluviimiseks või elluviiijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. SiM teavitab sellest elluviiijat mõistliku aja jooksul.
- 10.7. TAT muutmise eelnõu kooskõlastatakse vastavalt ühendmääruse §-le 48.

11. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

- 11.1. Finantskorrektsioone teeb SiM vastavalt ühendmääruse §-dele 34–37.
- 11.2. Kui abikõlbmatud kulud jäävad elluviiija enda tasuda vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4, väheneb projekti eelarve finantskorrektsiooni võrra.

12. Vaiete lahendamine

SiM otsuse või toiminguga vaide või vaidluse menetleja on SiM, määrates vaide lahendajaks teenistuja, kes ei ole vaidlusaluses küsimuses otsuseid või toiminguid teinud või nende tegemist nõustanud. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021_2027 § 60 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile. Vaidlused riigiasutuste, sh valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

13. Rakendussätted

Käskkiri jõustub alates 01.01.2024.